

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA CONSELLERIA DE MEDI AMBIENT I TERRITORI

10758

Resolució del president de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears per la qual es formula l'informe d'impacte ambiental sobre el projecte de parc fotovoltaic Son Castelló, TM de Palma (169a/2020).

Vist l'informe tècnic amb proposta de resolució de dia 6 d'octubre de 2021, i d'acord amb l'article 10.1.a) del Decret 4/2018, de 23 de febrer, pel qual s'aproven l'organització, les funcions i el règim jurídic de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears (CMAIB) (BOIB núm. 26 de 27 de febrer de 2018),

RESOLC FORMULAR:

L'informe d'impacte ambiental sobre el projecte de parc fotovoltaic Son Castelló (TM de Palma), en els termes següents:

1. Determinació de subjecció a avaluació ambiental i tramitació

D'acord amb l'article 13.2 del Decret Legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei d'Avaluació Ambiental de les Illes Balears, han de ser objecte d'avaluació d'impacte ambiental simplificada els projectes inclosos en l'annex II d'aquesta Llei. Entre els projectes inclosos a l'annex 2, el projecte de parc fotovoltaic Son Castelló s'inclou al punt 6 del grup 2 (Energia - instal·lacions per a producció d'energia elèctrica a partir de l'energia solar destinada a la venda a la xarxa):

Instal·lacions amb una ocupació total de més de 4 ha situades en sòl rústic definides com a aptes per a les instal·lacions esmentades en el pla territorial insular corresponent i a les zones d'aptitud alta del PDS d'energia.

Per tant, el projecte s'ha de tramitar com a una Avaluació d'Impacte Ambiental Simplificada i seguir el procediment establert a la secció 2a del Capítol II d'avaluació d'impacte ambiental de projectes del Títol II d'avaluació ambiental de la Llei 21/2013. S'han de complir també les prescripcions de l'article 21 del Decret Legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears, que li sigui d'aplicació.

2. Descripció i ubicació del projecte

El projecte consisteix en la construcció del parc fotovoltaic (PFV) Son Castelló a les parcel·les 130, 244 i 362, del polígon 23 (finca Son Pons - Ullastres), a la barriada de Sa Indioteria del TM de Palma, amb una superfície cadastral total de 343.015 m² i destinada principalment a activitats agràries. Actualment, les parcel·les afectades pel projecte es dediquen principalment al cultiu d'ametlers en regadiu i secà. Les parcel·les 244 i 130, disposen de construccions diverses en bon estat de conservació amb funció d'habitatge, magatzem, aparcament i altres elements de funcionalitat agrària (pous, galliners...), que es mantenen i no es veuran afectades per la instal·lació dels panells solars, mitjançant la creació d'un perímetre de protecció al seu voltant.

El PFV disposarà de:

-14.784 panells solars de silici monocristal·lí de 540 Wp, connectats en sèrie, marca Jinko model JKM540M-72H-V o equivalent i amb una eficiència unitària del 20,94%, col·locats sobre estructures metàl·liques totalment desmuntables, amb una altura inferior a 2,5 m i a una distància entre si de 3 m, i les corresponents instal·lacions d'evacuació d'energia necessàries, totalitzant una instal·lació de 7,987 MWp (7 MW).

Les estructures de suport dels panells estan dissenyades per orientar la superfície dels mòduls fotovoltaics cap al sud amb una inclinació de 20°, de manera que cada una d'elles suportarà 2 files de panells en posició vertical. La seva fixació al terreny es durà a terme sense cimentació, mitjançant clavats directes o per foradat previ.

Els mòduls es distribueixen entre les tres parcel·les afectades pel projecte, de manera que es projecta una línia de MT soterrada de 15 kV que uneix els dos blocs fotovoltaics (Bloc 1 – Sud: parcel·la 244, i Bloc 2 – Nord: parcel·les 130 i 362), amb una longitud total de 885 metres lineals.

-38 inversors descentralitzats, marca Huawei, model SUN2000-185KTL-H1, amb una potència nominal de sortida de 185 kW,

encarregats de convertir el corrent continu dels panells a 1.500 V a corrent altern a 800 V, i 2 centres de transformació (CT1, al Bloc Nord, i CT2, al Bloc Sud), de tipus prefabricat, els quals, posteriorment, elevaran la tensió a la proposada al punt de connexió.

-Dues línies soterrades de mitja tensió (MT) de 15 kV dins la finca que evacuaran l'energia generada cap al Centre de Maniobra i Mesura (CMM), situat a la parcel·la 244, i des d'aquest, una línia soterrada de MT de 15 kV, la qual discorrerà per camins existents arribant fins al punt de connexió (SE Polígon), situat a una distància de 820 m lineals.

La superfície total ocupada per edificacions i instal·lacions (CT i CMM) serà de 47,87 m² (0,013% de la superfície total, sense porxos). L'alçada màxima de les construccions projectades al PFV és de 3,045 m i el seu acabat exterior complirà amb el que estableix la norma 22 del Pla Territorial de Mallorca (PTM). No es preveu la generació d'aigües residuals, procedents de les edificacions del PFV.

Segons el document ambiental, el sistema d'implantació dels mòduls fotovoltaics permetrà pasturar el ramat ovi i controlar la vegetació silvestre. Inclús es podrien fer tasques de llaurat i plantació entre les files de plaques, amb tractors d'entre 50 i 70 CV i per tant permetent una fàcil mecanització, d'espècies farratgeres com les que actualment es cultiven a la finca, així com el pas de segadores-embaladores de determinats models per poder fer bales de farratge.

L'objectiu és dur endavant una activitat doble a la finca, per una banda mantenir i recuperar l'efectivitat de l'explotació agrària dels terrenys, substituint la plantació de fruiters actual envellida i afecta per malalties, per una plantació de fruiters nova amb menor afectació a les malalties (especialment a la *Xylella fastidiosa*). A la vegada el projecte contempla una inversió estrictament agrària consistent en la substitució de la superfície destinada actualment al cultiu de cereal per una plantació de garrovers en regadiu en un marc de plantació de 8x8 i una superfície de 5,7 ha, a la parcel·la 130. D'aquesta manera, es preveu que l'activitat agrària a les parcel·les afectades pel projecte es consolidi i millori amb les actuacions proposades, incrementant en 0,14 UTA respecte a l'activitat agrícola actual.

La instal·lació disposarà de tancament cinètic, amb una alçada màxima de 2,20 m, amb elements de subjecció i ancoratge disposats de manera que no impedeixin el trànsit de la fauna silvestre no cinètica present a la zona, sense elements tallants o punxants. El nombre de fils horitzontals del tancament serà com a màxim el sencer que resulti de dividir l'altura de la tanca en centímetres per 10, i els fils verticals de la malla estaran separats entre si per 15 centímetres com a mínim. Per altra banda, es guardarà una distància de 20 cm a la part inferior de la tanca per permetre el pas de fauna i afavorir la diversitat genètica. Així mateix, la tanca disposarà de plaques visibles de senyalització per evitar col·lisió de l'avifauna.

Amb l'objecte de limitar la visibilitat del PFV des dels focus principals (ctra. Ma-11, polígon industrial de Son Castelló, urbanitzacions i disseminats propers), es durà a terme la instal·lació d'una pantalla vegetal perimetral. Actualment al voltant de les parcel·les afectades pel projecte, existeix un tancament perimetral desigual, amb alguns trams on hi ha elements de gran alçada (lledoners, xipresos), però hi ha bandes que no és així. S'opta per la instal·lació d'una barrera perimetral nova al voltant del PFV. En aquells punts on existeixi vegetació arbòria que ja efectui aquesta tanca d'apantallament, no s'eliminarà. Es proposen espècies ben adaptades a les condicions climàtiques de la zona, és a dir, de baix requeriment hídric i presents a l'entorn, amb una mescla d'espècies arbòries (832 garrovers) i arbustives (2.081 mates), situades a 3 metres del tancament perimetral. El marc de plantació serà lineal, de manera que les mates es plantaran a 1 metre de distància entre elles, mentre que els garrovers es plantaran a una distància de 2,5 metres entre si arribant a aconseguir una altura de 3 metres en tres anys. També es pot optar per disposar els elements de manera irregular donant aspecte natural i utilitzant un marc de plantació suficient per complir la seva funció d'ocultació.

El reg d'aquesta barrera vegetal es durà a terme mitjançant el pou autoritzat, que s'utilitza actualment en el reg de les plantacions d'ametllers i mitjançant dipòsit que s'instal·larà. Es procedirà a instal·lar el necessari (temporitzadors, goma de degoteig...) en tot el perímetre on es projecta la barrera vegetal per a facilitar les tasques de reg. Per assegurar l'èxit de les plantacions proposades, es procedirà a la reposició de marres i regs de sequera, o altres tractaments específics, mantenint-se durant diversos anys després de la finalització de les obres. Està previst un pla de regs durant els dos primers anys, i regs auxiliars en els mesos d'estiu.

Les parcel·les afectades pel projecte no es troben confrontants les unes amb les altres, així que els accessos viaris a la instal·lació són diversos.

3. Avaluació dels efectes previsibles

Durant la fase de construcció, es considera com a efecte advers més significatiu l'impacte paisatgístic. Entre els efectes positius, trobam la creació de llocs de feina.

Durant la fase de funcionament del PFV, es considera com a impacte negatiu més rellevant, l'impacte paisatgístic. Entre els efectes positius, destaca la producció d'energia a partir de fonts renovables, estimant una reducció d'emissions a l'any de 8.037,69 tones CO₂ / kWh, si es té en compte l'energia que es produirà (12.705 MWh / any).

Finalment, durant la fase de desmantellament, destaca la recuperació de sòl i la creació de llocs de treball associats a les tasques relatives al

desmantellament de la instal·lació.

Per altra banda, cal destacar que l'àmbit d'actuació es localitza dins servitud aeronàutica de l'Ajuntament de Palma, a més de ser terrenys productius, des del punt de vista agrari, per la qual cosa és previsible l'afecció del projecte al sòl.

4. Consultes a les administracions públiques afectades i persones interessades

L'òrgan ambiental ha efectuat les següents consultes, en relació amb el projecte modificat:

- Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera (DG d'Energia i Canvi Climàtic), de la Conselleria de Transició Energètica i Sectors Productius.
- Servei d'Estudis i Planificació, de la DG de Recursos Hídrics.
- Servei d'Aigües Subterrànies, de la DG de Recursos Hídrics.
- Servei de Protecció d'Espècies, de la DG d'Espais Naturals i Biodiversitat.
- Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl, de la DG d'Espais Naturals i Biodiversitat.
- Departament de Planejament i Gestió Urbanística, de l'Ajuntament de Palma.
- Direcció Insular d'Urbanisme, del Departament de Territori i Infraestructures del Consell de Mallorca.
- Direcció Insular de Territori i Paisatge, del Departament de Territori del Consell de Mallorca.
- Direcció Insular d'Infraestructures, del Departament de Mobilitat i Infraestructures del Consell de Mallorca.
- Servei d'Agricultura (DG d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural), de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació.
- Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari (DG d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural), de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació.
- Servei d'Agricultura (DG d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural), de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació.
- AESA
- Amics de la Terra.
- Terraferida.

En el moment de redactar el present informe, s'han rebut els següents informes de les administracions consultades:

- Resposta genèrica del Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa (GOB), en relació amb els projectes de PFV (gener de 2020):

En aquests dos darrers mesos, el GOB ha rebut consulta i petició d'informe per part de la Comissió Balear de Medi Ambient en relació amb l'elaboració del document d'abast de 13 nous parcs fotovoltaics a Mallorca, la majoria de 5 MW en sòl rústic i quasi tots ells a Lluçmajor (11 dels 13). Un total de 56 MW nous en sòl rústic.

Lluçmajor, com ja vàrem advertir davant la projecció del polèmic parc fotovoltaic de 100 MW projectat a la Marina de Lluçmajor corre el risc de convertir-se en el polígon de serveis energètics de l'illa. A banda de Lluçmajor es projecten projectes a Algaida i Capdepera, també en sòl rústic.

Els projectes han estat presentats, la majoria, per dues empreses amb seus socials a Tudela (Navarra) i Tordera (Barcelona).

Per altra banda, la Conselleria de Transició energètica i Sectors productius, té ara mateix en exposició pública – i per alguns dels quals, també ens han sol·licitat informe – a efectes de la seva autorització administrativa, declaració d'utilitat pública i avaluació d'impacte ambiental, 17 projectes més (algunes agrupacions de projectes).

Aquests són majoritàriament promoguts per empreses amb seu oficial a Madrid: Enterprise Granada Energia Solat S.L. que promou una agrupació de 3 parcs de 3,45 MW a Can Picafort (Santa Margalida, Enel Green Power (filial de la italiana Enel que promou 4 parcs), Good Wind Entertainment i Terbio Fotovoltaico que promouen una associació de parcs per hom, en els de més grans dimensions: Son Sunyer 1 (9,2MW) i Son Sunyer 2 (7,7MW) a Palma i Santa Eulàlia 1 (9,7MW) i Santa Eulàlia 2 (de 8,08MW) a Santa Margalida, respectivament.

Porreres, Santa Margalida, Son Servera, Capdepera, Alcúdia, Palma, Campos, Santanyí es distribueixen la localització d'aquests projectes. Gairebé 90MW nous en sòl rústic.

Per tant, prop de 150 MW nous projectats sobre el sòl rústic de l'illa.

A les Illes Balears, disposam per primera vegada d'una Llei de Canvi Climàtic i Transició Energètica que en el seu article 46.2, preveu el desplegament d'una planificació via plans territorials insulars de les ubicacions prioritàries de les noves centrals energètiques, una planificació que encara no s'ha fet tot i tenir més de 30 parcs nous en tramitació en sòl rústic.

A hores d'ara s'estan tramitant projectes idèntics sense haver fet la feina prèvia imprescindible de decidir on i com.

El conflicte energia-territori, ha esdevengut precisament conflicte per manca històrica de planificació territorial de les energies renovables. Especialment quan aquestes s'han d'implantar al sòl rústic comú. Des del GOB fa anys que insistim que aquest no ha de ser el sòl prioritari per a la implantació de l'energia solar fotovoltaica i que, en el cas que s'hi hagin d'implantar cal condicionar el reconeixement de l'ús compatible de les instal·lacions d'energia renovable en sòl rústic comú, a uns condicionaments de tamany, potència, tipus d'instal·lació, tipus de finançament/inversió de la instal·lació (socialització), etc. No qualsevol instal·lació, de qualsevol dimensió s'ha de poder considerar compatible amb el sòl rústic comú que ha de preservar majoritàriament els usos primaris davant totes les pressions (urbanístiques, immobiliàries, turístiques, etc.) que ja pateix.

Fixar condicionants prèviament, garanteix que la implantació sobre el territori es faci complint les condicions d'una transició justa cap a un model energètic distribuït, vertaderament just, democràtic i assumible a la nostra escala territorial.

La tramitació sense la planificació prèvia induirà conflictes socials, com el generat pel parc Fotovoltaic s'Hort d'en Coll, ubicat al polígon 10 parcel·la 44 de Selva que ha generat una forta oposició i que la Ponència Tècnica d'Ordenació del Territori i Urbanisme va informar desfavorablement per impacte visual i afecció al paisatge cultural de la Serra de Tramuntana.

Per tot això, des del GOB, reclamam que la Comissió Balear de Medi Ambient, abans de tramitar cap nou projecte, insti a la Conselleria de Transició Energètica i al Consell de Mallorca a habilitar un tràmit d'urgència per a la planificació territorial de les zones de desenvolupament prioritari que determinin no només «on», sinó «com» feim compatibles el territori, especialment sòl rústic comú i les renovables.

Sol·licitam a més que, per altra banda, s'estableixi una prioritització efectiva per les centrals de producció que prevegin la nova ubicació sobre cobertes o espais degradats, instant també en aquest sentit a fer un inventari de les superfícies susceptibles de ser cobertes per plaques fotovoltaïques i engegar mecanismes que facilitin la inversió sobre aquest tipus de cobertes, abans d'abordar el sòl rústic per facilitat, tal com fan avui els grans inversors oportunistes. Així mateix, també cal prioritzar inversions i possibilitats de finançament que garanteixin la socialització de la producció d'energia per garantir que avançam cap a una transició socialment justa amb un control social i democratització de les fonts de producció energètica.

- Informe del Servei de Protecció d'Espècies, de la DG d'Espais Naturals i Biodiversitat:

S'informa que:

Segons el criteri del Servei de Protecció d'Espècies, no és de preveure que les actuacions projectades puguin suposar un efecte negatiu sobre les espècies presents a la zona.

Es conclou que:

Inform FAVORABLEMENT sobre el projecte de parc fotovoltaic Son Castelló, polígon 23, parcel·la 244, T.M. Palma.

- Informe del Departament d'Urbanisme de l'Ajuntament de Palma:

Es conclou que:

Des del departament d'Urbanisme, Oficina de revisió de Pla General, s'emet informe tècnic FAVORABLE al present projecte, condicionat a l'autorització d'AESA i a què la posició del nou tancament, respecte al camí, sigui de 3,50, mesurat des de l'eix.

- Informe del Servei d'Agricultura (DG d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural), de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació:

Es conclou que:

El terreny en el qual està projectat instal·lar el parc fotovoltaic Son Castelló és un terreny que actualment té un ús agrari, està en producció, amb un nivell de productivitat mitjana-alta; per les seves característiques és apte perquè continuï tenint aquest ús agrari com explotació agrària com per explotació mixta agrícola i ramadera. Per aquestes característiques, s'informa desfavorablement per a la instal·lació del parc fotovoltaic Son Castelló al polígon 23 parcel·les 244, 130 i 362 del municipi de Palma.

- Informe del Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera (DG d'Energia i Canvi Climàtic), de la Conselleria de Transició Energètica i Sectors Productius:

Es conclou que:

1. El projecte s'alinea amb la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica.
2. Es podria tenir en compte la possibilitat de dotar d'emmagatzematge energètic, per donar compliment al seu article 43.

- Informe del Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl, de la DG d'Espais Naturals i Biodiversitat:

Es conclou que:

Ateses les característiques i la naturalesa del projecte a informar, ubicat en un àmbit totalment agourbà, el Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl, no té cap inconvenient o consideració en relació al risc d'incendi i a la gestió forestal.

- Informe del Departament de Medi Ambient i Benestar Animal de l'Ajuntament de Palma:

S'informa que:

Únicament s'ha trobat un aspecte que no sembla que estigui ben controlat, l'afecció a sòls.

...

Tot en conjunt, es considera que el document ambiental no deixa suficientment controlat l'afecció al sòl i tampoc estableix cap programa i/o sistema de vigilància ambiental, pel control de les obres i perquè s'acompleixi el que diu el document d'avaluació d'impacte ambiental. Així, aquest punt s'hauria de controlar completament.

Es conclou que:

S'informa favorablement al projecte d'instal·lació del parc fotovoltaic Son Castelló, ubicat al polígon 23, parcel·les 244, 130 i 362 de Palma, sempre lligat al compliment dels requisits legislatius descrits en aquest informe o a l'aportació de la documentació que acrediti el seu compliment.

5. Anàlisi dels criteris de l'annex III de la Llei 21/2013

D'acord amb el que preveu l'article 7, apartat 1, lletra b, de la Llei 21/2013, per tal de determinar si un projecte de l'apartat 2 s'ha de subjectar a avaluació d'impacte ambiental ordinària, s'han de tenir en compte els criteris descrits a l'annex III que es detallen i avaluen a continuació:

1. Característiques del projecte: El projecte consisteix en la construcció del parc fotovoltaic (PFV) Son Castelló, que disposarà dels següents elements:

-14.784 panells solars de silici monocristal·lí de 540 Wp, connectats en sèrie, marca Jinko model JKM540M-72H-V o equivalent i amb una eficiència unitària del 20,94%, col·locats sobre estructures metàl·liques totalment desmuntables, amb una altura inferior a 2,5 m i a una distància entre si de 3 m, i les corresponents instal·lacions d'evacuació d'energia necessàries, totalitzant una instal·lació de 7,987 MWp (7 MW).

Les estructures de suport dels panells estan dissenyades per orientar la superfície dels mòduls fotovoltaics cap al sud amb una inclinació de 20°, de manera que cada una d'elles suportarà 2 files de panells en posició vertical. La seva fixació al terreny es durà a terme sense cimentació, mitjançant clavats directes o per foradat previ.

Els mòduls es distribueixen entre les tres parcel·les afectades pel projecte, de manera que es projecta una línia de MT soterrada de 15 kV que uneix els dos blocs fotovoltaics (Bloc 1 – Sud: parcel·la 244, i Bloc 2 – Nord: parcel·les 130 i 362), amb una longitud total de 885 metres lineals.

-38 inversors descentralitzats, marca Huawei, model SUN2000-185KTL-H1, amb una potència nominal de sortida de 185 kW, encarregats de convertir el corrent continu dels panells a 1.500 V a corrent altern a 800 V, i 2 centres de transformació (CT1, al Bloc Nord, i CT2, al Bloc Sud), de tipus prefabricat, els quals, posteriorment, elevaran la tensió a la proposada al punt de connexió.

-Dues línies soterrades de mitja tensió (MT) de 15 kV dins la finca que evacuaran l'energia generada cap al Centre de Maniobra i Mesura (CMM), situat a la parcel·la 244, i des d'aquest, una línia soterrada de MT de 15 kV, la qual discorrerà per camins existents arribant fins al punt de connexió (SE Polígon), situat a una distància de 820 m lineals.

La superfície total ocupada per edificacions i instal·lacions (CT i CMM) serà de 47,87 m² (0,013% de la superfície total, sense porxos). L'alçada màxima de les construccions projectades al PFV és de 3,045 m i el seu acabat exterior complirà amb el que estableix la norma 22 del Pla Territorial de Mallorca (PTM). No es preveu la generació d'aigües residuals, procedents de les edificacions del PFV.

Segons el document ambiental, el sistema d'implantació dels mòduls fotovoltaics permetrà pasturar el ramat ovi i controlar la vegetació silvestre. Inclús es podrien fer tasques de llaurat i plantació entre les files de plaques, amb tractors de entre 50 i 70CV i per tant permetent una fàcil mecanització, d'espècies farratgeres com les que actualment es cultiven a la finca, així com el pas de segadores-embaladores de determinats models per poder fer bales de farratge.

L'objectiu és dur endavant una activitat doble a la finca, per una banda mantenir i recuperar l'efectivitat de l'explotació agrària dels terrenys, substituint la plantació de fruiters actual envellida i afecta per malalties, per una plantació de fruiters nova amb menor afectació a les malalties (especialment a la *Xylella fastidiosa*). A la vegada el projecte contempla una inversió estrictament agrària consistent en la substitució de la superfície destinada actualment al cultiu de cereal per una plantació de garrovers en regadiu en un marc de plantació de 8x8 i una superfície de 5,7 ha, a la parcel·la 130. D'aquesta manera, es preveu que l'activitat agrària a les parcel·les afectades pel projecte es consolidi i millori amb les actuacions proposades, incrementant en 0,14 UTA respecte a l'activitat agrícola actual.

La instal·lació disposarà de tancament cinegètic, amb una alçada màxima de 2,20 m, amb elements de subjecció i ancoratge disposats de manera que no impedeixin el trànsit de la fauna silvestre no cinegètica present a la zona, sense elements tallants o punxants. El nombre de fils horitzontals del tancament serà com a màxim el sencer que resulti de dividir l'altura de la tanca en centímetres per 10, i els fils verticals de la malla estaran separats entre si per 15 centímetres com a mínim. Per altra banda, es guardarà una distància de 20 cm a la part inferior de la tanca per permetre el pas de fauna i afavorir la diversitat genètica. Així mateix, la tanca disposarà de plaques visibles de senyalització per evitar col·lisió de l'avifauna.

Amb l'objecte de limitar la visibilitat del PFV des dels focus principals (ctra. Ma-11, polígon industrial de Son Castelló, urbanitzacions i disseminats propers), es durà a terme la instal·lació d'una pantalla vegetal perimetral. Actualment al voltant de les parcel·les afectades pel projecte, existeix un tancament perimetral desigual, amb alguns trams on hi ha elements de gran alçada (lledoners, xipresos), però hi ha bandes que no és així. S'opta per la instal·lació d'una barrera perimetral nova al voltant del PFV. En aquells punts on existeixi vegetació arbòria que ja efectui aquesta tanca d'apantallament, no s'eliminarà. Es proposen espècies ben adaptades a les condicions climàtiques de la zona, és a dir, de baix requeriment hídric i presents a l'entorn, amb una mescla d'espècies arbòries (832 garrovers) i arbustives (2.081 mates), situades a 3 metres del tancament perimetral. El marc de plantació serà lineal, de manera que les mates es plantaran a 1 metre de distància entre elles, mentre que els garrovers es plantaran a una distància de 2,5 metres entre si arribant a aconseguir una altura de 3 m en tres anys. També es pot optar per disposar els elements de manera irregular donant aspecte natural i utilitzant un marc de plantació suficient per complir la seva funció d'ocultació.

El reg d'aquesta barrera vegetal es durà a terme mitjançant el pou autoritzat, que s'utilitza actualment en el reg de les plantacions d'ametllers i mitjançant dipòsit que s'instal·larà. Es procedirà a instal·lar el necessari (temporitzadors, goma de degoteig...) en tot el perímetre on es projecta la barrera vegetal per a facilitar les tasques de reg. Per assegurar l'èxit de les plantacions proposades, es procedirà a la reposició de marres i regs de sequera, o altres tractaments específics, mantenint-se durant diversos anys després de la finalització de les obres. Està previst un pla de regs durant els dos primers anys, i regs auxiliars en els mesos d'estiu

Les parcel·les afectades pel projecte no es troben confrontants les unes amb les altres, així que els accessos viaris a la instal·lació són diversos.

2. Ubicació del projecte: el projecte es desenvoluparà a les parcel·les 130, 244 i 362, del polígon 23 (finca Son Pons - Ullastres), a la barriada de Sa Indioteria del TM de Palma, amb una superfície cadastral total de 343.015 m² i destinada principalment a activitats agràries. Actualment, les parcel·les afectades pel projecte es dediquen principalment al cultiu d'ametllers en regadiu i secà. Les parcel·les 244 i 130, disposen de construccions diverses en bon estat de conservació amb funció d'habitatge, magatzem, aparcament i altres elements de funcionalitat agrària (pous, galliners...), que es mantenen i no es veuran afectades per la instal·lació dels panells solars, mitjançant la creació d'un perímetre de protecció al seu voltant.

D'acord amb el PTM, el Bloc Sud del PFV es troba a un terreny qualificat com a Àrea de Desenvolupament Urbà i categoria de Sòl Rústic (SR) i classificat com Àrea de Transició - Harmonització (AT-H), mentre que el Bloc Nord de la instal·lació es troba majoritàriament a un terreny qualificat com a Sol Rústic General (SRG). El PGOU de Palma, classifica les finques en qüestió com a Sòl Rústic, i específicament com a Àrea de transició, Agrícola ramadera (AT_AR), Àrea d'interès agrari, Agrícola ramadera (AIA_AR), Sòl rústic general, Parcel·lació limitada (SRG-PL). La finca es situa dins la Unitat de Paisatge 4 (UP-4) «Badia de Palma i Pla de Sant Jordi», constituint un espai dedicat principalment a terres arables i alguns fruiters en secà (ametllers), d'acord amb el Sistema d'Identificació de Parcel·les Agrícoles (SIGPAC).

L'àmbit d'actuació es localitza dins una zona d'aptitud fotovoltaica alta, allunyat d'altres PFV, en servei o tramitació. Els més pròxims, cap al Nord, són el PFV Son Reus i el PFV Mallorca Sostenible (TM de Bunyola), ambdós a més de 3 km de distància, i el PFV Son Falconer, a més de 4 km de distància. Els terrenys objecte d'estudi estan afectats per servitud aeronàutica de l'aeroport de Palma.

D'acord amb el visor cartogràfic IDEIB, ni les parcel·les on es pretén ubicar la instal·lació ni el traçat de la línia d'evacuació de l'energia es troben afectades per APR d'inundació, d'erosió, d'esllavissament o d'incendi. Segons el IV Pla Forestal de les Illes Balears, l'àmbit d'actuació es troba a una zona amb baix risc d'incendi. Tampoc es troben dins cap espai de rellevància ambiental, ni estan afectades per cap figura definida a la Llei 1/1991, de 30 de gener, d'espais naturals i de règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears. Per altra banda, el projecte no es desenvolupa en zona de protecció d'electrocució i de col·lisió segons el RD 1432/2008, de 29 d'agost, pel qual s'estableixen mesures per a la protecció de l'avifauna contra la col·lisió i electrocució en línies elèctriques d'alta tensió.

D'acord amb el BIOATLES (quadricles 1x1, codis 2.840, 2.841, 2.850 i 2.851), a l'espai afectat pel PFV i la seva línia d'evacuació trobam

únicament com a espècie rellevant (catalogada) el mussol banyut (*Asio otus*), al tram final del traçat de la línia d'evacuació de l'energia i connexió amb la SE Polígon (quadricula 1x1, codi 2.850).

Per altra banda, l'àmbit d'actuació es troba damunt la massa subterrània 1814M4 «Son Reus», aquífer profund en bon estat qualitatiu i quantitatiu i moderada vulnerabilitat a la contaminació. Es disposa de dos punts autoritzats de captació d'aigua, un a la parcel·la 130 per a ús domèstic (REG_10_Vigent-DI-31370), i un altre a la parcel·la 244 per al reg (ARE_2856_Vigent-DI-29634). Els pous d'abastiment urbà més pròxims es troben a distàncies superiors a 1 km respecte del PFV (CAS_677_Vigent-A_S_5124 i CAT_12508_Vigent-CAT_12508).

Ni els terrenys afectats pels elements del PFV, ni el traçat de la línia d'evacuació de l'energia, es veuen afectats per xarxa hidrològica, servitud de torrent, o zona d'inundació. Els dos cursos d'aigua més pròxims a la ubicació de la zona d'estudi són el torrent de na Bàrbara i el torrent Gros.

D'acord amb el document ambiental, dins la zona d'estudi no figura cap element dins el Catàleg de protecció d'edificis i elements d'Interès Històric, artístic, arquitectònic i paisatgístic de Palma, del PGOU de Palma. En tot cas, existeixen alguns elements notoris com murs de pedra en sec, i així mateix, a la punta nord-oest del límit de la finca, la parcel·la confronta amb el traçat de la Font de la Vila, una construcció etnològica catalogada com a Bé d'Interès Cultural (BIC), amb la categoria de Monument (grau de protecció A1 per l'Ajuntament de Palma).

3. Característiques del potencial impacte: durant la fase de construcció, es considera com a efecte advers més significatiu l'impacte paisatgístic. Entre els efectes positius, trobam la creació de llocs de feina.

Durant la fase de funcionament del PFV, es considera com a impacte negatiu més rellevant, l'impacte paisatgístic. Entre els efectes positius, destaca la producció d'energia a partir de fonts renovables, estimant una reducció d'emissions a l'any de 8.037,69 tones CO₂ / kWh, si es té en compte l'energia que es produirà (12.705 MWh / any).

Finalment, durant la fase de desmantellament, destaca la recuperació de sòl i la creació de llocs de treball associats a les tasques relatives al desmantellament de la instal·lació.

En tot cas, s'ha de tenir en compte que, d'acord amb informe del Servei d'Agricultura, «els terrenys afectats pel projecte tenen actualment un ús agrari, està en producció, amb un nivell de productivitat mitjana-alta; per les seves característiques és apte perquè continuï tenint aquest ús agrari com explotació agrària com per explotació mixta agrícola i ramadera». Per aquest motiu, l'òrgan ambiental va remetre a l'òrgan substantiu sol·licitud d'informe de viabilitat jurídica del projecte, atès el tenor literal de l'art. 118.2 de la Llei 3/2019, de 31 de gener, agrària de les Illes Balears que diu «Les instal·lacions de producció d'energia elèctrica a partir de fonts d'energies renovables que ocupin més de 4 hectàrees en total se situaran preferentment en els terrenys esmentats en l'apartat 1 d'aquest article. A aquest efecte, en els procediments de declaració d'interès general o d'utilitat pública dels projectes d'instal·lacions de producció d'energia elèctrica a partir de fonts d'energies renovables que ocupin més de 4 hectàrees en total, incloent les instal·lacions auxiliars, l'òrgan competent en matèria d'agricultura ha d'informar de manera preceptiva i vinculant sobre les característiques que estableix el citat apartat 1», sense que es tenguí constància de resposta de l'òrgan substantiu dins del termini concedit a tal efecte. Atès aquest informe desfavorable vinculant, escau sotmetre el projecte a AIA ordinària.

Conclusions de l'informe d'impacte ambiental

Primer: Subjectar a avaluació d'impacte ambiental ordinària el Projecte de parc fotovoltaic Son Castelló (TM de Palma), redactat amb data maig de 2021 pel Sr. Jaime Sureda Bonnin, enginyer tècnic industrial, i pel Sr. Gonzalo García Uriarte, enginyer industrial, de l'empresa TÉCNICOS CONSULTORES - promotor Starwing S.L. -, d'acord amb els criteris de l'annex III de la Llei estatal 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental.

L'estudi d'impacte ambiental (EIA) contindrà com a mínim el que estableix l'article 35 de la Llei 21/2013, en els termes desenvolupats a l'annex VI, ambdós modificats per la Llei estatal 9/2018, així com pel que s'estableix a l'apartat 2 de l'article 21 del Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears. S'hauran d'incloure els aspectes mencionats al present informe, que servirà com a document d'abast de l'EIA, i els indicats als informes rebuts de les administracions afectades.

L'EIA ha d'incloure, en base a l'art. 21.2 del Decret legislatiu 1/2020, un annex d'incidència paisatgística que identifiqui el paisatge afectat pel projecte, els efectes del seu desenvolupament i, si escau, les mesures protectores, correctores o compensatòries, així com també un annex consistent en un estudi sobre l'impacte directe i induït sobre el consum energètic, punta de demanda i les emissions de gasos d'efecte hivernacle, i també la vulnerabilitat davant el canvi climàtic. També, segons l'article 27 d'aquest Decret Legislatiu, l'EIA ha d'incloure una avaluació de riscos. Tota la documentació haurà d'anar signada per la persona redactora i col·laboradors.

Tal com preveu l'annex VI. Estudi d'impacte ambiental i criteris tècnics de la Llei 21/2013, es realitzarà un examen multicriteri de les diferents alternatives que resultin ambientalment més adequades, inclosa l'alternativa zero o de no actuació, i que siguin tècnicament viables. Es justificarà la solució proposada en funció de diversos criteris: econòmic, funcional, entre els quals hi ha l'ambiental.

Les alternatives han de ser raonables i tècnicament i ambientalment viables. S'ha d'incloure, per a cada alternativa examinada, la identificació, quantificació i valoració dels efectes significatius previsibles de les activitats projectades sobre la població, la salut humana, la flora, la fauna, la biodiversitat, la geodiversitat, el sòl, el subsòl, l'aire, l'aigua, els factors climàtics, el canvi climàtic, el paisatge, els béns materials, inclòs el patrimoni cultural, i la interacció entre tots els factors esmentats, durant les fases d'execució, explotació i, si s'escau, durant la demolició o l'abandonament del projecte.

Si el pressupost del projecte supera el milió d'euros, es designarà un auditor ambiental. S'hauran d'incloure, al pressupost del projecte i l'EIA, les partides mediambientals de les mesures a aplicar i el seguiment ambiental.

A més, a l'EIA s'hauran de tenir en compte les consideracions següents:

1. Tant la fase d'obra, com la de desmantellament, s'hauran de programar fora de l'època de reproducció de l'avifauna present en l'entorn, és a dir fora dels mesos de febrer a juny, ambdós inclosos. Durant aquestes fases, així com durant la fase de funcionament, s'haurà de realitzar un seguiment de renous, associat als elements del parc, per tal de garantir el compliment dels nivells de renou establerts a la legislació vigent.
2. S'hauran d'implementar les mesures pertinents per tal d'evitar emissions contaminants a l'atmosfera durant la fase de manteniment.
3. La ubicació del tancament i barrera perimetral del PFV haurà de tenir en compte l'art. 221 del PGOU de Palma, havent de situar-se a 3,50 m de distància de l'eix del camí.
4. S'haurà d'elaborar un inventari detallat dels ametllers presents a la parcel·la, i del seu estat fisiològic, i que, segons el document ambiental, es retiraran per la implementació del PFV, així com les mesures compensatòries previstes.
5. S'han d'esmenar o aclarir les deficiències següents detectades al document ambiental:
  - a) Atès que la zona presenta un nivell de la vulnerabilitat a la contaminació d'aqüífers moderat, s'hauran d'especificar quines precaucions s'adoptaran per evitar l'abocament de substàncies contaminants i l'afecció al sòl i a les aigües subterrànies, durant les obres.
  - b) El Document ambiental ha d'incloure un Programa de Vigilància Ambiental (PVA) pressupostat i amb indicadors de seguiment, referit a cada una de les fases del projecte (construcció, funcionament i desmantellament).

Així mateix, el PVA ha d'aclarir quines actuacions concretes s'adoptaran per corregir les incidències o incompliments en els indicadors de seguiment, per a les diferents fases del projecte.

Es recorda que, segons l'article 118.2 de la Llei 3/2019, l'informe del Servei d'Agricultura és preceptiu i vinculant.

D'acord amb l'article 36 de la Llei 21/2013 l'òrgan substantiu sotmetrà el projecte i l'estudi d'impacte ambiental a informació pública durant un termini no inferior a trenta dies, mitjançant la publicació al BOIB i si escau a la seva seu electrònica. En l'anunci de l'inici de la informació pública, l'òrgan substantiu, inclourà un resum del procediment d'autorització del projecte amb la informació mínima que assenyalava l'art. 36.2 de la Llei 21/2013.

A més, tal com es preveu a l'article 37 de la Llei 21/2013, simultàniament al tràmit d'informació pública, l'òrgan substantiu consultarà a les administracions públiques afectades i a les persones interessades. Es considera que s'han de realitzar les consultes següents:

- Servei d'Estudis i Planificació, de la DG de Recursos Hídrics.
- Servei d'Aigües Subterrànies, de la DG de Recursos Hídrics.
- Servei de Protecció d'Espècies, de la DG d'Espais Naturals i Biodiversitat.
- Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl, de la DG d'Espais Naturals i Biodiversitat.
- Departament de Planejament i Gestió Urbanística, de l'Ajuntament de Palma.
- Direcció Insular d'Urbanisme, del Departament de Territori i Infraestructures del Consell de Mallorca.
- Direcció Insular de Territori i Paisatge, del Departament de Territori del Consell de Mallorca.
- Direcció Insular d'Infraestructures, del Departament de Mobilitat i Infraestructures del Consell de Mallorca.
- Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari (DG d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural), de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació.
- Servei d'Agricultura (DG d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural), de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació.
- Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera (DG d'Energia i Canvi Climàtic), de la Conselleria de Transició Energètica i Sectors Productius.
- Ajuntament de Palma.
- AESA.
- GOB.
- Amics de la Terra.
- Terraferida.
- Associació d'Industrials de Mallorca (ASIMA).

Segon. El present informe ambiental, que actua com a document d'abast, es publicarà al Butlletí Oficial de les Illes Balears (BOIB) i a la seu electrònica de la CMAIB, d'acord amb el que disposa l'article 47.3 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental. A més, es donarà compte al Ple de la CMAIB i al subcomitè d'Avaluació d'Impactes Ambientals (AIA).

Tercer. L'informe d'impacte ambiental no ha de ser objecte de cap recurs, sense perjudici dels que, si s'escau, siguin procedents en la via administrativa o judicial davant de l'acte, si s'escau, d'autorització del projecte, d'acord amb el que disposa l'article 47.6 de la Llei 21/2013.

Palma, 6 d'octubre de 2021

El president de la CMAIB

Antoni Alorda Vilarrubias

